

การประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์และการสำรวจระยะไกล เพื่อการประเมินถิ่นที่อยู่อาศัยของกวางผา ณ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อจำแนกพื้นที่เหมาะสมต่อการอยู่อาศัยของกวางผา วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้ถิ่นที่อยู่อาศัยของกวางผา โดยปัจจัยดังกล่าวประกอบด้วย (1) ปัจจัยทางชีวภาพ ได้แก่ ชนิดป่า (2) ปัจจัยทางกายภาพ ได้แก่ แหล่งน้ำ ความสูงจากระดับน้ำทะเล ความลาดชัน ทิศด้านลาด ชนิดหิน ชนิดดิน และปริมาณน้ำฝน และ (3) ปัจจัยที่มีผลกระทบจากกิจกรรมของมนุษย์ ได้แก่ ระยะห่างจากที่ตั้งหน่วยพิทักษ์ป่า ระยะห่างจากหมู่บ้าน และระยะห่างจากเส้นทางคมนาคม

สำหรับผลการศึกษาพบว่าปัจจัยที่มีนัยสำคัญต่อการเลือกถิ่นที่อยู่อาศัยของกวางผา ได้แก่ ระยะห่างจากเส้นทางคมนาคม ความสูงจากระดับน้ำทะเล ชนิดหิน แหล่งน้ำ และทิศด้านลาด ตามลำดับ ซึ่งจากการศึกษาแสดงให้เห็นว่าถิ่นที่อยู่อาศัยของกวางผาคอนข้างที่จะมีลักษณะจำเพาะ คือ เป็นทุ่งหญ้าที่มีลักษณะเป็นหินผาสูงชัน ซึ่งลักษณะพื้นที่ที่จะหันไปทางด้านทิศตะวันตก และโดยเฉพาะอย่างยิ่งห่างไกลจากพื้นที่กิจกรรมของมนุษย์ พบว่าพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมากครอบคลุมพื้นที่ประมาณ 71,592.25 ไร่หรือร้อยละ 9.58 ของพื้นที่ทั้งหมด และพื้นที่ที่มีความเหมาะสมน้อยครอบคลุมพื้นที่ประมาณ 679,786.25 ไร่หรือร้อยละ 90.42 ของพื้นที่ทั้งหมด ตามลำดับ จากผลการศึกษาความเหมาะสมของแหล่งที่อยู่อาศัยของกวางผาและปัจจัยที่สัมพันธ์ต่อการปรากฏของกวางผาเป็นประโยชน์อย่างมากต่อการจัดการแหล่งที่อยู่อาศัยของกวางผา และคาดว่าจะจะเป็นประโยชน์ต่อการจัดการและการอนุรักษ์แหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่าต่อไป

The objectives for the application of Geographic Information System (GIS) and Remote Sensing for Goral's Habitat Assessment in Omkoi Wildlife Sanctuary Changwat Chiang Mai are focusing on the identification of Goral habitat suitability area and factors effected to Goral habitat selection. The factors using in the study are including (1) biological factor as forest type; (2) physical factor as water supply, altitude, slope, aspect, rock type, soil type and precipitation and (3) human activity impact factors as distance from forest protecting units, distance from villages and distance from roads.

The result of the study revealed that the significant factors effected to habitat selection of Goral are distance from road, altitude, rock type, water supply and aspect respectively. The study is also shown that Goral's habitat specific area are steep slope grass land, in high altitude facing to the west aspect and quite distance from human activity. The high-suitable habitat area for Goral is 71,592.25 rai or 9.58% of the total area and low-suitable habitat area is 679,786.25 rai or 90.42% of the total area respectively. Thus, this study is useful for Goral habitat conservation and management in the next future.